

НАРОД

ОШИГА БРИГА

Народе који су у разнији су Немци више веровали, да ће бити прост судар војничке снаге и како да се ради увлачењем колонија и њихових средстава претворио се овај конфликт у економски, и што даље иде све више ће зависити исход рата од економске моћи и продуктивне снаге народне.

За нас се намеће не само питање: како да повратимо нашу земљу, него и: како ћемо да створимо нашу економску самосталност, па, према томе, и политичку независност. Повраћај наше земље је више у рукама наших Савезника, или рад на нашем предизвику морамо ми сами извршити.

Да то извршимо пре свега, потребан нам је капитал. Финансирање Србије за време рата било је објект старања Савезника, а поглавито Француске, а после рата, изгледа, да ће сада Француска, поред све своје воље тешко моћи да то чини и даље, или бар не у дољној мери. Енглеска ће, такође, бити ангажована у својим колонијама, и сви су изгледи, да ће Сједињене Државе бити као и сад и дugo после рата главни зајмодавац, односно најповољније новчано тржиште.

Ако се ово прими као тачно, онда би већ сад требало, а тим се путем већ у неколико стотина вагона готове робе и пољопривредних спровода.

В. П.

По припремању за после рата преобразије и сам рат, за ко-

америчким пословним животом. Пољопривреда у великом стилу, кредити свих врста, техничка и финансијска организација послова, грађевинска индустрија с обзиром на брзо обнављање насељених места, све су то послови, који се тамо на лицу места могу изучити и по свршетку рата применити у Србији, без којих неће бити њеног обновљења и препорођења.

Наша обновљена држава мора да добије и солидну подлогу у својој администрацији и унутрашњим односима за што већи и повољнији кредит. И у једном и у другом по гледу не сумњамо да ће нам помоћи наши Савезници. На нама је да дамо људе, који ће руководити и радити послове у обновљеној држави. Ако ми од Савезника будемо тражили, поред капитала и људе, под видом стручњака, који ће нашим пословима руководити онда то, не само што би било доказ наше несмишљености и нехата, него и докуменат о нашој неспособности за самостални политички живот.

Још није прошло време, да се за то спремамо. И са много више права можемо тражити да нас приме у друштво народа, као себи равне, кад уђемо у земљу и са спремним људима за нове велике послове, но кад бисмо само понели собом у земљу неколико стотина вагона готове

робе и пољопривредних спровода.

В. П.

слиш да то може тако и даље! Чекај се мало, приказе, да ћу ја теби сад гушобоље!

Лаперин се извијаваше како је умео и могао.

— Али, госпон докторе, покуша да изаусти.

— Умукни! Та умукни, гром и пакао!

Лаперин увиде да му је сваки труд узман.

— Прићи ближе, нареди лекар. Зини!... још... још јаџе... Та зини! стомугро-

мова! Затим шчепавши га обема шакама за вилице, он му их једним потезом разглави. Један површан поглед у гръден несрѣћни Лаперина задовољи га.

— То је! То је што сам и сам мислио! Ништа му више не фали. Дајле, дивно! Сјајно! Одмах смести га у гушобоља трајењу! Сјајно! Одмах смести га у гушобоља трајењу! А вечерас у бувару! Неузичу га ја како се забу-

ДРЖАЊЕ ШПАНИЈЕ

Рим. — »Идеа Националне добија из Лондона, да је Шпанија променила своје државе после последњих седилица министарског савета, на којима се овбично дискутовало о много бројним торпиљирањима шпанске бродова. То је кагнало кабинет па снажну акцију против Немачке.

ПОБУНА У БУГАРСКОЈ

Амстердам. — Према последњим вестима са немачке границе, прошле недеље је избила побуна у бугарској војсци. Војници су едрељи послушност. Више их је стотина ухапшено. На фронту влада велико неизвество услед недовољне хране.

Круже контрадикторне вести о краљу Фердинанду.

ПРАВА СМЕТЊА

Лондон. — У Доњем Дому поводом једне дебате, да ли је могуће наговорити немачку демократију, да прими извесне идеје и да немачка социјалистичка већина промени своје гледиште, Балфур је изјавио: »Дебата није донела ниједну нову чињеницу и сасвиме изразне речи не воде рачуна о праву сметњи заједничкој правдан мир. Права сметња је, што се немачки милитаризам оснива не само на амбицији неколико војника или на једној касти, искључиво војничкој, већ на чињеници, што писци Немачке, њени професори, теоретичари, људи од акције, њени трговци и историчари једнодушно заступају теорију, да једини права политика једне нације, која жели да буде ве-

се бели креветски застичари, задимљени плафони и беле памучне капице у болесника.

Ушавши кроз велику болничку капију узутим се вратару и запитах:

— Гдемогу да нађем Лаперину, редова-коњанску?

Вратар се осврте.

— Лаперина! па он је у мро.

Умело што не падох од нападаћеца.

— Како молим леао? у мро!

Вратар заврши:

Као што вам рекох. Веселник! паје баш имзо среће! Били су га пренели у заразно одељење. Тифус га склепта и за три дана отеже напке.

Беше то велика и суморна грађевина од камена попречног временом са торњем, који је двеја и пола цркве. Из високих високих прозора пазијала су

ИЗЈАВА РОБЕРТСОНА

Лондон. — У доњем дому у једној дискусији о миру, члан бишије либералне владе Робертсон је изјавио категоричка, да мар није никошто могућ, док не буде тучен немачки милитаризам. Оште разоружање мора бити последица рата, али ми не можемо приступити разоружавању, док не постигнемо разоружање Немачке.

Управо с тога, што сам био целија свог века пацифиста — каже Робертсон — отужујем пацифистичку политику. Немачка влада неће никад прахватати разоружавање, док на то не буде пранућена.

ПРОТИВ ФАНАТИКА

Цирих. — У току последње дебате о изборној реформи у пруском Ландгагу, Штребл посланик социјалистичке мањине казао је:

»Наш министар финансија изјавио је пре два месеца, да Американци не знају да лете, да немају авионе, да се никад не могу искрцати у Европи, и ако се искрцју неће ићи на бојно поље. Е, добро!

Американци су дошли стотинама хиљада, а доће и милионима, ако се немачки народ не одлучи да пошаље до џавола фанатике рата, анексионисте и пангерманисте.

БУЂЕЊЕ

Лондон. — Према једној депеши из Амстердама пред седник парабродског друштва «Хамбург Америка Лайн» Алберт Балин одбио је да учествује у економском савету централне Европе, сматрајући, да је ова идеја једна сметња за мир, који је Немачкој неопходно потребан.

ИЗ РУСИЈЕ

Лондон. — Изгледа, да је пала борбеновица влада. Званична потврда вести, коју је пронашла Волфова агенција, да су Троцки, Лењин и остали чланови борбеновица владе побегли у Кронштадт, није још стигла. Анархија влада у обе руске престонице. Улицама крстаре пешадијске и коњичке патроле. Врше се хапшења у маси.

ЗАПАДНИ ФРОНТ

Лондон. — 29. јула и с друге стране Мондријана, коју су држале Мак сир Оаз.

У центру линије Немци су довукли јака појачања пред Шолном и били су прорвани у енглеске линије код Лихоха. Али су били после огорчене борбе контрападом одбачени.

Заврзе Морланкура Штији извршиле су

ФЕЉТОН

ЖОРЖ КУРТИН:

ЗАБУШАНТ

4

Постаде већ и смешан и га заиста поче болети а неки загушавати. На сајмом крајнику му се појави некаква израст, која га је болела и веома му сметала при гутању. Прва му је мисао би: Ово је не може бити и одмах се јави за лекарску. На његову велаку учини да и преко овог малог понижења преће исто онако ћутке као што је то већ био учинио свакодневним издирањима дежурног поднаредника.

Међутим деси се најзад оно што се морало у тим случајевима догодити. Гурујући непрестано у гурујући маџавијије Лаперин се једног леног да забиљи разболе. Гуша плајаш на фрај карту! Ми

шава! Упамтићеш ти мене, гођо!

Несрећни Лаперин покуша да убаци коју реч, али, на жалост, узаман! Један страховит поглед докторов сможди га и он напушта амбуланту погнуте главе.

Те ноћи је провео у затвору, али како је зима била и сувише јака он доби аингану, те су га сутра рано морали хитно пренети у болницу.

Како је Лаперин био мој собни друг сматрао сам да дужност да га посетим прве идуће недеље. Тога ради се упутим болница, која је била на другом крају парохије.

Беше то велика и суморна грађевина од камена попречног временом са торњем, који је двеја и половина цркве. Из високих високих прозора пазијала су

Превео с француског Никола П. Петроића. Издана Петровића и Соколовића. Слуја 2. драме. Као прва свеска «Слободне Библиотеке» детаљи овог интересантан мемоар, који је појавио, као што је појати, изазвала прави скандал у Немачкој, а страна се штампањем дужно делимично узимала компарујући га и цитирајући га.

Сам мемоар по себи се сматра као један историски документ и представља истражнију оптужбу против немачке дипломатије, као што то каже у свом коментару А. Тома.

Открића која су учинена овим мемоаром, у своје време, дала су прилике и доказе неизвисој светској штампи, да западни тријасна и одлучна момента у овој крвавој светској катастрофи: 1) Немачка је одбрала Аустрију да нападне Србију, 2) Немачка је одбила енглески предлог за посредовање ради решења спора миријим путем, и 3) Немачка је објавила рат због руске мобилизације, па је била позиција Цемоског текста на проговоре.

У коментару уз Мемоар А. Тома, коментаром Алберта То- моског, се јављају и позиције највећих енглеских историчара: 1) Немачка је одбила енглески предлог за посредовање ради решења спора миријим путем, и 2) Немачка је објавила рат због руске мобилизације, па је била позиција Цемоског текста на проговоре.

У коментару уз Мемоар А. Тома, коментаром Алберта То- моског, се јављају и позиције највећих енглеских историчара: 1) Немачка је одбила енглески предлог за посредовање ради решења спора миријим путем, и 2) Немачка је објавила рат због руске мобилизације, па је била позиција Цемоског текста на проговоре.

